

Slovenské
národné
múzeum

Sekcia pre výchovu
a vzdelávanie v múzeách –
Zväz múzeí na Slovensku

Čo letí v múzejnej pedagogike?

Vzdelávanie a výchova v múzeách na Slovensku

Kedy → pondelok a utorok 26. – 27. október 2009

Kde → Primaciálny palác, konferenčná miestnosť č. 5,
Primaciálne námestie č. 1, Bratislava

Predbežný program konferencie

Pondelok → 26. október 2009

10.30 – 11.00 h Registrácia účastníkov

11.00 – 11.10 h Otvorenie konferencie

Privítanie účastníkov a otvorenie konferencie

Mgr. Branislav Rezník, generálny riaditeľ Slovenského národného múzea

11.10 – 12.45 h **1. TEMATICKÝ PANEL: Pamäť miesta**

Panel je zameraný na predstavenie múzea ako organizácie, ktorá má potenciál budovať vzťah detí, obyvateľov a komunit k miestu, kde žijú, a prinesie aj konkrétny príklad úspešného projektu založeného na princípoch regionálnej histórie.

→ **Vzdelávacia expedícia, nosný teoretický príspevok**

11.10 – 12.10 h

Budovanie vzťahu k miestu ako jedna so zásadných tém múzejného vzdelávania. Úvodný teoretický príspevok oboznámi účastníkov s niektorými technikami pátrania po mieste/meste, s ktorými je možné pracovať v ktoromkoľvek múzeu, a to najmä v spolupráci so školami. Miesto, príroda a tradície sú nevyčerateľným zdrojom skúseností a informácií. Na príspevok bude nadväzovať aktívna dielňa Kam patrí? (utorok popoludní), ktorá bude ukážkou metód vzdelávacej (školskej) expedície.

PhDr. Alexandra Brabcová, konzultantka pre manažment kultúrno-historického dedičstva (Praha, ČR)

→ **Vtedy za grófov – projekt regionálnej histórie**

12.10 – 12.20 h

Predstavenie dlhodobého vzdelávacieho projektu z oblasti regionálnej histórie s prvkami orálnej histórie o tom, aké možnosti nám poskytuje regionálna história a výchova ku kultúrno-historickému dedičstvu; prezentácia úskalí realizácie a výstupov projektu.

*Mgr. Andrea Jamrichová, kultúrno-výchovná pracovníčka,
Slovenské národné múzeum–Múzeum Červený Kameň*

→ **Diskusia**

12.20 – 12.45 h

12.45 – 13.45 h **Prestávka na obed**

13.45 – 15.15 h **2. TEMATICKÝ PANEL: Múzejný pedagóg**

Panel je zameraný na profesiu a prácu múzejného pedagóga: aké sú jeho kompetencie a pôsobnosť? Aký je rozdiel medzi kultúrno-výchovným pracovníkom a múzejným pedagógom?

→ **Pracovné pole múzejnej pedagogiky**

13.45 – 14.15 h

Cieľom príspevku je analyzovať pracovné pole múzejnej pedagogiky, priniesť krátky historický exkurz i súčasné vymedzenie pracovného poľa múzejného pedagóga, ktoré sa rozširuje o relatívne nové oblasti múzejnej práce. Zmapovanie pracovného poľa múzejnej pedagogiky môže prispieť k rozšíreniu a zefektívneniu praktických činností vzdelávacích aktivít v múzeu.

*doc. PhDr. Vladimír Jůva, CSc., Masarykova univerzita, Fakulta sportovních studií,
vedúci Katedry pedagogiky sportu (Brno, ČR)*

→ **Múzejný pedagóg – kompetencie, vzdelávanie, úskalia**

14.15 – 14.45 h

Jasné vymedzenie múzejnopedagogickej profesie, požadovaného vzdelania a profesijných kompetencií predstavuje v súčasnosti úskalia v rovine teórie i praxe. Zavádzanie samostatného postu múzejného pedagóga, následne ovplyvňuje jeho profesijný status, pracovnú náplň i súvisiace odborné kompetencie, finančné ohodnotenie, ako aj dosiaľ sa len postupne utvárajúce možnosti terciárneho vzdelávania.

*Mgr. Lucie Jagošová, asistentka, Ústav archeologie a muzeologie,
Filozofická fakulta, Masarykova univerzita (Brno, ČR)*

→ **CECA – kultúrno-vzdelávací komitét ICOM**

14.45 – 14.55 h

Činnosť a aktivity ICOM/CECA – sekcie, ktorá združuje múzejných pedagógov z celého sveta. Ako môže členstvo v CECA pomôcť našim múzeám a múzejným pedagógom? Príspevok prináša informácie aj o poslednej výročnej konferencii, ktorá sa konala v októbri 2009 v Reykjavíku.

Ing. Marián Číž, riaditeľ Múzea vo Sv. Antone

→ **Diskusia**

14.55 – 15.15 h

15.15 – 15.30 h **Prestávka, káva**

15.30 – 17.00 h

3. TEMATICKÝ PANEL: Didaktické materiály v galériách a múzeách

Príspevky sú zamerané na predstavenie rôznych didaktických materiálov vydané múzeami a galériami na Slovensku k výstavám, expozíciám a vzdelávacím programom. Ako môžu pracovné listy či detský sprievodca obohatiť návštevu múzea či vzdelávací program?

→ Hravé vzdelávanie

15.30 – 15.50 h

Interaktívne materiály (nielen) pre detských návštevníkov vydávané v galériách na Slovensku. Cieľom príspevku je zmapovať a analyzovať klasické a interaktívne tlačené materiály, ktoré vydávajú galérie pre detského návštevníka (katalógy, detskí sprievodcovia, pracovné listy, reprodukcie diel a pod.). Ponúkame inšpiráciu a prehľad, z čoho materiály vychádzajú, na čo a na koho sa zameriavajú a ako sa využívajú v praxi.

Mgr. Daniela Čarná, kurátorka, galerijná pedagógička, Galéria mesta Bratislavy

→ U nás doma – rodinný sprievodca po hradoch a zámkoch SNM

15.50 – 16.00 h

Predstavenie rodinného sprievodcu, zameraného na lepšie sprístupnenie každodenného života na hradoch, zámkoch a kaštieľoch v minulosti. Materiál je ukážkou možností prístupu k cieľovej skupine – rodiny s deťmi – pri tvorbe im určeným vzdelávacích materiálov s cieľom aktívne zapojiť všetkých členov rodiny a na základe ich vzájomnej spolupráce im pripraviť zážitok z poznávania.

Mgr. Eva Kotlíriková, Slovenské národné múzeum – Oddelenie múzejnej pedagogiky, Bratislava

→ „Webová“ učebnica – neobmedzený priestor pre pedagogické podnety

16.00 – 16.20 h

Múzeum vytvorilo virtuálny priestor, kde môžu jeho pracovníci prezentovať svoje edukačné zámery. Príspevok predstaví nový projekt múzea a prvé kapitoly „učebnice“, ktorej zámerom je priblížiť históriu Ľubovnianskeho hradu študentom z okolia, ale aj vzdialenejších regiónov. Zároveň má podnietiť samotných učiteľov k návšteve múzea.

Filip Fetko, Mag.phil., historik, Ľubovnianske múzeum v Starej Ľubovni

→ Štefánikov kufor – múzejný kufrík

16.20 – 16.30 h

Príspevok predstaví múzejný kufrík – didaktickú pomôcku – zameranú na lepšie sprístupnenie osobnosti M. R. Štefánika a doby v ktorej žil.

Bc. Alena Petráková, SNM – Múzeum Slovenských národných rád v Myjave

→ Záverečná diskusia

16.30 – 17.00 h

17.00 h

Ukončenie prvého dňa konferencie

17.00 – 18.00 h

Slovenské národné múzeum, Bratislava

Pozývame vás na otvorenie výstavy Prostredie a energia pre život, ktorá je zameraná na popularizáciu vedy a tému sprístupňuje cez interaktívne exponáty (spolupráca SNM so SAV, autor výstavy Július Rosa).

8.30 – 9.00 h Registrácia účastníkov

9.00 – 10.30 h

4. TEMATICKÝ PANEL: Múzeá a vzdelávací systém

Ako sa odzrkadlila reforma školstva z roku 2008 vo vzdelávacích programoch múzeí? Ako sa môžu múzeá a galérie podieľať na napĺňaní cieľov jednotlivých predmetov a rozvoji kľúčových kompetencií a osobnosti detí a mladých ľudí? Aj na tieto otázky prináša odpovede 4. tematický panel.

→ Úloha múzeí a galérií z pohľadu nového štátneho vzdelávacieho programu

9.00 – 9.20 h

Príspevok sa zameriava na témy – umenie a kultúra z pohľadu nového štátneho vzdelávacieho programu a ich odraz vo formovaní vzťahu kultúry a vzdelávania. Interakcia medzi odborným zameraním múzea/galérie a školou. Problematika sprostredkovania umenia a kultúry.

*PaedDr. Martina Pavlikánová, PhD., asistentka,
Katedra výtvarnej výchovy, Pedagogická fakulta UK v Bratislave*

→ Školské historické pramene ako prostriedok rozvíjania metodicko-inštrumentálnych kompetencií žiakov vo výučbe dejepisu

9.20 – 9.40 h

Snahou príspevku je odpovedať na otázku, ktoré kľúčové kompetencie rozvíja vyučovanie dejepisu, akými metódami a akú úlohu v tomto procese môže zohrávať múzeum.

*doc. PaedDr. Viliam Kratochvíl, PhD., Katedra všeobecných dejín,
Filozofická fakulta UK v Bratislave*

→ Využitie muzeopedagogiky vo vyučovacom procese

9.40 – 10.00 h

Cieľom príspevku je poukázať na využitie muzeopedagogiky priamo vo vyučovacom procese, ukázať možnosti mimoškolského vzdelávania jednotlivých predmetov, načrtnúť metódy a prístupy muzeopedagogiky, ktoré môžu obohatiť vyučovanie. Praktická aplikácia týchto metód na príkladoch konkrétnych vzdelávacích programov bude tiež obsahom príspevku.

*Mgr. Mária Ťavodová, Bc. Marcela Monišová, lektorky,
Slovenská národná galéria Zvolen – zámok*

→ Diskusia

10.00 – 10.30 h

10.30 – 11.00 h prestávka, káva

11.00 – 12.30 h

5. TEMATICKÝ PANEL: Komunikácia múzea a vzdelávacie programy

→ Človek a umenie v múzeu umenia dnes – k novým formám komunikácie

11.00 – 11.20 h

Múzeá umenia prinášajú výpoveď o minulosti i súčasnosti reflektovanú v umení a umením a sprostredkovávajú ju návštevníkovi aj pomocou edukačných a tvorivých aktivít. To súvisí s novými formami komunikácie s umením v múzeu. Otázkou je, akým spôsobom môžu a majú múzeá umenia prispieť k rozvoju týchto nových foriem polyfunkčnej komunikácie.

*PhDr. Ľubomír Podušel, CSc., vedúci oddelenia výchovy a vzdelávania,
Slovenská národná galéria Bratislava*

→ Vzdelávanie v múzeu s akcentom na slabozrakých a nevidiacich návštevníkov

11.20 – 11.40 h

Ilustrovanie skúseností nadobudnutých v rámci špeciálnej výstavy „Život dotykmi. Spoznajme svet nevidiacich“. Príspevok je zameraný na popularizáciu múzejno-edukačných aktivít s osobitným zreteľom na skupinu nevidiacich a slabozrakých percipientov. Cieľom je distribúcia nadobudnutých skúseností a poznatkov, ktoré Katedra muzeológie FF UKF v Nitre získala v rámci realizácie špecificky zameranej výstavy konanej na pôde Ponitrianskeho múzea.

Mgr. Silvia Eliašová, interná doktorandka, Katedra muzeológie FF UKF v Nitre

→ Týždne objavov v SNM

11.40 – 11.50 h

Prezentácia práce s deťmi a mládežou v školskej skupine a v čase ich voľna – mimoškolská činnosť a aktivity počas školských prázdnin; postrehy o reakciách a očakávaných výsledkoch nášho snaženia.

RNDr. Katarína Maštenová, Slovenské národné múzeum – Prírodovedné múzeum, Bratislava

→ Príbeh jednej Mimi

11.50 – 12.05 h

Príspevok predstaví vzdelávací program Príbeh jednej Mimi, ktorý je založený na princípoch objektového učenia a prinesie aj tému: zbierkový predmet a jeho úloha vo vzdelávacích programoch múzea.

PhDr. Beata Husová, vedúca oddelenia prezentácie a tvorby programov, Múzeum mesta Bratislavy

→ Záverečná diskusia

12.05 – 12.30 h

12.30 – 13.30 h prestávka na obed

13.30 – 15.30 h **WORKSHOPY**

→ I. Kam patrím?

13.30 – 15.30 h

Téma dielne: Dielňa nadväzuje na teoretický príspevok a bude zameraná na praktické ukážky metód vzdelávacej (školskej) expedície, formy dlhodobej spolupráce medzi múzeom, školou a miestnym spoločenstvom.

Miesto konania: Slovenské národné múzeum, Vajanského nábr. 2, Bratislava (Objavovňa, 3. poschodie)

Dielňu vedie: PhDr. Alexandra Brabcová

→ II. Ako sa nebáť súčasného umenia

13.30 – 15.30 h

Téma dielne: Predstavenie rôznych prístupov k interpretácii vybraných diel súčasného umenia, ukážka programov, ktoré realizuje GMB, zdieľanie skúseností so sprístupňovaním moderného a súčasného umenia deťom a mladým ľuďom.

Miesto konania: Stála expozícia 20. storočia Príbehy a fenomény, Galéria mesta Bratislavy, Pálffyho palác, Panská 19, Bratislava

Dielňu vedie: Mgr. Daniela Čarná

→ III. Stopy vicus v Gerulate

13.30 – 15.30 h (odchod účastníkov z centra BA o 13.00 h)

Téma dielne: Otvorená ukážka vzdelávacieho programu, ktorý je obsahovo zameraný na vznik, budovanie a civilný život v blízkosti tábora Gerulata. Predstavenie metodiky programu a pomôcok, ktoré aktívne zapájajú deti do programu.

Miesto konania: Múzeum mesta Bratislavy, Gerulata, Rusovce

Dielňu vedie: PhDr. Beata Husová, Mgr. Justína Striešová

Ďalšie informácie

- **Konferencia je určená** pre členov sekcie ZMS, múzejných pedagógov, všetkých pracovníkov múzeí a profesionálov v danej oblasti na Slovensku, ktorí sa špecializujú na prípravu vzdelávacích aktivít a prácu s návštevníkmi.
- **Program konferencie** je predbežný, jeho poslednú verziu nájdete týždeň pred konaním konferencie na webových stránkach www.snm.sk a www.zms.sk.
- **Účast' na konferencii** je bezplatná s podmienkou registrácie. Termín ukončenia registrácie účastníkov je **4. október 2009**. Vyplnené prihlášky účasti môžete poslať e-mailom na adresu senkova@snm.sk.
- **Účast' na workshopoch** je spoplatnená. Poplatok na jednu osobu je 10€ a vyberať sa bude priamo na mieste konania konferencie (v pondelok pri registrácii účastníkov). Ak ste si vybrali workshop, na ktorom by ste sa chceli zúčastniť, zaregistrujte sa, prosím, najneskôr do **16. októbra 2009** zaslaním vyplnenej prihlášky workshopu na e-mailovú adresu: senkova@snm.sk (počet účastníkov na jednom workshope je limitovaný).

Praktické informácie

- Organizátori konferencie zabezpečujú pre registrovaných účastníkov materiály a občerstvenie počas prestávok (káva, minerálka). Ubytovanie a stravu si musí každý účastník zabezpečiť a hradiť samostatne. Konferencia sa bude konať v Primaciálnom paláci na rovnomennom námestí v historickom centre Bratislavy.

Kontakt

- **SNM – Oddelenie múzejnej pedagogiky**
Marcela Lukáčová, Eva Kotláríková, Elena Senková
lukacova@snm.sk / kotlarikova@snm.sk / senkova@snm.sk
Žižkova 16 / 810 06 Bratislava
02 204 912 48, 02 204 912 47, 0918 905 927
www.snm.sk
www.zms.sk

